

den nuværende Regering vil lade hengaa en rum Tid, før den tager fat paa ogsaa at løse Toldreformspørgsmaalet. Jeg bygger denne Tro paa, at den ny Regering sikkert vil have et aabent Øje og et lydhørt Øre for de Krav, der blive rejste ude i Befolkningen, og man kan være ganske sikker paa, at Kravet om en virkelig Toldreform vil blive rejst med stor Styrke og forøget Vægt, lige saa snart som den direkte Skatterreform bliver løst. Derfor baade ønsker og haaber jeg, at vi snarest mulig kunne faa denne Reform af de direkte Skatter ført igennem, for at vi saa meget hurtigere kunne komme i Lag med en virkelig frisindet Toldreform.

Formanden: Folketingsmanden for Kjøbenhavns 5te Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Borghjerg: Det ærede Medlem for Skjolddelev (J. Nielsen) har nu selv konstateret, hvad hans egen Regnedygtighed er værd. Han kunde i Gaar ikke trække 41 Kr. 20 Ø. fra 72 Kr. uden at regne 10 Kr. forkert. Dermed har han ogsaa konstateret — selv om han bag efter i Dag kommer som en anden Hr. Flovmand og opdager sin Fejltagelse — hvor lidet hans Regnedygtighed er værd. Det ærede Medlem bad mindeligt og søgte at stemme Reformpartiets Hjerte mildt ved, som den Landsbydegn han er, at citere det gamle Salmeyers, som jeg ogsaa kan slutte mig til: „Ingen er saa arm en Synder, uden han kan Redning se“. Jeg vil gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at den første Betingelse for at faa Tilgivelse er at erkende sin Synd; men det ærede Medlem forhærdede sig i sin Overbevisning om ikke at have syndet i demokratisk Retning. Først naar han har indrømmet sin Synd, kan der blive Haab om, at Reformpartiets Dør vil blive opladt for ham.

J. Nielsen: Den første Betingelse er, at man bliver gjort opmærksom paa, hvor det er, man har syndet, og det har det ærede Medlem glemt.

Blem: Jeg skal efterkomme den højtærede Formands Henstilling om at fatte sig i Korthed. Jeg ønsker først at udtale en Tak til den højtærede Finansminister for hans imødekommende og velvillige Udtalelser over for de Krav, som vi bornholmske Repræsentanter have fremført under denne Sags Behandling. Den højtærede Minister har jo Ret i, at disse Krav

egentlig bedst kunne behandles i et Udvalg. Selvfølgelig er der noget i, at en stor Del af det gamle Landgilde har Karakteren af Tiende, saaledes at den maaske hellere maatte ind paa Tiendeaflysningsloven. Thi, som jeg sagde før, hele den Sum, som staar opført under Navnet Jordebogsafgift, paa ca. 120,700 Kr. aarligt, rummer ganske sikkert forskelligartede Bestanddele. Noget som $\frac{1}{3}$ har maaske Karakteren af Kongetiende, de gamle saakaldte Bispetiender, og $\frac{1}{5}$ er ganske sikkert Domæneafgifter; men Halvdelen er jeg overbevist om har samme Karakter som de gamle Skatter og er oprindelig gamle Kongeskatter. Men jeg har ogsaa lagt Mærke til, at under anden Behandling i Landstinget i Fjor udtalte den daværende Finansminister, at der maaske nok kunde være Grund til at tage disse bornholmske Landgildeafgifter under særlig Overvejelse og Behandling for at faa nærmere Rede paa deres Oprindelse og Sammenhæng, og den daværende Ordfører i Landstinget udtalte sin Tilslutning dertil; jeg vil ogsaa henstille til den højtærede Finansminister, om det ikke kunde lade sig gøre endnu for Bornholms Vedkommende, da slikt har fundet Sted for de 8 Sogne og Ærø.

Dernæst vil jeg berigtige noget af det, jeg sagde sidste Gang angaaende Kapitelstaksten efter Amtmand Thaarups Bog. Jeg udtalte, at i Aaret 1800 var en Tønde Rug ansat til 6 Rdlr. 1 Mark og en Tønde Smør til 2 Rdlr. — der staar i Rigsdagstidenden 1 Rdlr., men det er fejl, der skal staa 2 Rdlr. Af Oversigten kunde jeg ikke se andet, end at her var Tale om Tønder Smør, men ved nærmere at studere i dette gamle Værk ser jeg, at det maaske være Lispund. Men det egentlige Resultat bliver alligevel det samme, som jeg udtalte sidst, at i Aaret 1800 har man kunnet købe 3 Lispund Smør for en Tønde Rug, medens vi nu kunne købe 4—5 Tønder Rug for 3 Lispund Smør, og altsaa er Smørrets Værdi steget med 300 pCt. i Forhold til Kornets. Kapitelstaksten paa Bornholm, som Amtmand Thaarup har opført fra 1684 til 1808, viser ogsaa, at hvis Bornholm havde haft Sædafgift til sine Landgildeafgifter, i Stedet for at det er det eneste Amt i Landet, der har Smørafgift, vilde vore Afgifter nu have været mellem 45 og 50,000 Kr. mindre; en saa stor Stigning have vi faaet i vore Udgifter paa Grund af den indirekte Stigning gennem Smørafgiften. Det er særligt det, jeg mener ogsaa er Grund til, at man kunde ønske at faa